

Strategiske tiltag bærer frugt

Bestyrelsesformand Christian Høegh-Andersen kom ind på en række aktuelle emner for fødevarerektoren og samfundet i bestyrelsens beretning, som han aflægte på DLF AmbAs generalforsamling den 30. oktober 2018. Dernæst redegjorde han for selskabets virksomhed i det forløbne regnskabsår, Beretningen gengives i sin fulde ordlyd på de følgende sider

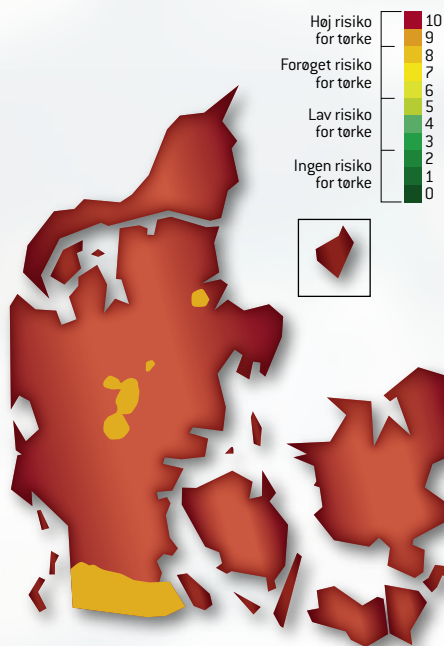

Det er igen med glæde, at jeg i dag på vegne af DLFs bestyrelse skal aflægge beretning til DLFs generalforsamling for året 2017/18. Vores globale frø- og planteforædlingsvirksomhed formår endnu en gang, gennem en stærk indsats i hele virksomheden, at få solgt vores produkter til fornuftige priser under de givne lokale markedsforhold. Omsætningen er steget til godt 4,3 mia., blandt andet drevet af købet af MariboHillesthög, og der er igen præsteret et historisk højt driftsresultat.

Vi glæder os i bestyrelsen over, at de senere års strategiske tiltag både i Danmark og udlandet bærer økonomisk frugt, og at vi derigennem stadig har musklerne til at udvikle koncernen samtidig med, at vi afregner vores avlere konkurrencedygtigt. Vi har med den nuværende lagersituation et godt udgangspunkt for at få fornuftige priser hjem for vores varer. Vi kan konstatere, at vi igen i år har skabt et resultat, som bestyrelsen betegner som yderst tilfredsstillende. Vi er i bestyrelsen meget tilfredse med årets flotte resultat, og vores fokus er nu rettet mod vores nye akquisition af PGG Wrightsons Seeds, som vi forventer, at de newzealandske myndigheder godkender i slutningen af december måned.

Tørkesæson med flere vejrrekorder

Kalenderåret 2018 har allerede skrevet historie med den varmeste maj i 129 år. Juni blev den solrigeste i 26 år, og juli udmærkede sig ved at være den solrigeste nogensinde. Konsekvensen af tørken mærker vi alle i hele landbrugssektoren, og vi ser nu frem mod høst 2019, hvor vi alle håber på et normaliseret høstår.

Politisk tørke og protektionistisk handelspolitik

En normaliseret samhandel i verden er også håbet efter et år med stor politisk tørke på det globale marked.

Det er tydeligt, at vi ikke kan tage frihandel for givet på samme måde, som vi har været vant til. Vi oplever en langt mere protektionistisk handelspolitik, end vi tidligere har set i USA. Vi står på tærsklen til et Brexit, der måske vil betyde, at Storbritannien udtræder af EUs Indre Marked, og vi møder voksende kritik af handelsaftaler fra nogle grupperinger i civilsamfundet, som også kom til udtryk ved CETA-aftalen for et par år siden.

Reduktion af handelshindringer har bidraget til velstand

Den gradvise reduktion af toldbarrierer og andre handelshindringer, som vi har oplevet over de senere årtier, har bidraget til velstandsfremgang herhjemme og i udlandet. Som en lille åben økonomi er vi i Danmark særligt afhængige af at kunne handle frit med udlandet. Derfor er det afgørende vigtigt, at vi forsvarer og fortsætter med at arbejde for frihandel og bedre, ikke dårligere, handelsaftaler og handelsbetingelser med udlandet.

America First – sætter nye handelsaftaler i søen

Den amerikanske præsident Donald Trump har meldt USA ud af Trans-Pacific Partnership-aftalen (TPP) med 11 andre Stillehavslande. Han har også sænket TTIP-projektet med EU om handel og investeringer. Han har krævet genforhandling af NAFTA-aftalen med Canada og Mexico. Og præsidentens eskalerende toldbarrierer i handelskrigen med Kina og EU – alt sammen under sloganet America First – betyder, at resten af verden har fået travlt med at indgå eller indlede forhandlinger om bilaterale eller regionale handelsaftaler uden om USA.

Senest underskrev EU og Japan i august en fælles handelsaftale som »et lys i den internationale politikens tiltagende mørke«, som Det Europæiske Råds præsident Donald Tusk udtrykte det.

” Resten af verden har fået travlt med at indgå eller indlede forhandlinger om bilaterale eller regionale handelsaftaler uden om USA ”

»Dette er en beslutning af enorm strategisk betydning for den regelbaserede internationale orden på et tidspunkt, hvor nogle sætter spørgsmålstegn ved denne orden,« sagde EU-præsidenten med klar adresse. Aftalen mellem Japan og EU skal sætte skub i begge landes økonomi.

Aftalen, som nu skal godkendes af Europa-Parlamentet, har været længe undervejs. Samtalerne mellem EU og Japan begyndte helt tilbage i 2011. Men færdiggørelsen er blevet fremmet af Trumps signaler, herunder hans undsigelse af TPP-aftalen med bl.a. Japan. Og nu rykker EU for flere lignende arrangementer.

fortsættes næste side ►

Nye forhandlinger mellem EU, New Zealand og Australien

EUs handelskommissær Cecilia Malmström har besøgt New Zealand for at sætte skub i bilaterale forhandlinger, der angiveligt kan få handlen mellem de to parter til at vokse med 36 pct.

Tilsvarende har EU begyndt forhandlinger med Australien om en aftale, som skulle kunne øge parternes indbyrdes handel med 33 pct. I juni gennemførte EU en forhandlingsrunde om en

aftale med Mercosur-landene – Argentina, Brasilien, Uruguay og Paraguay – og i juli måned følte EU og Kina hinanden på tænderne ved et møde i Beijing om indbyrdes handel og investering. Andre nationer og regioner er i lignende processer, og det hele er udtryk for den dobbelte bestræbelse på at redde de fortsatte globale handelsstrukturer uden om USA og samtidig sikre sig størst mulige gevinster i kapløbet om nye bi- og multilaterale aftaler.

Handelskrigen koster på BNP

Den Internationale Valutafond har netop advaret om, at selve handelskrigen, som USA har startet, kan komme til at koste 430 milliarder dollars på det globale BNP i 2020, og det bliver USA, som kommer til at lide mest under de fremprovokerede gengældelsesaktioner fra andre lande.

Med præsident Donald Trump i spidsen er amerikanerne blevet lidt af en stormester i at lægge told på varer fra andre lande. Med handelskrigen i fuldt flor er USA det af de rige lande i G20, som har den højeste gennemsnitlige told. For samtlige varer, der kommer ind over de amerikanske grænser, er den gennemsnitlige told kommet op på næsten fire pct. Det viser en beregning, som Deutsche Bank har lavet.

Tidligere var USA det land, der havde den tredje laveste gennemsnitlige told. Kun Canada og Australien havde en gennemsnitstold, der var lavere end den amerikanske.

De amerikanske majsfarmere har direkte mærket handelskrigen med Kina i form af et økonomisk tab som følge af toldtariffer, der beløber sig til mere end seks milliarder dollars i år.

Trump-administrationen har udstedt en hjælpepakke til majsavlerne på 96 millioner dollars svarende til 1,6 pct. af tabet som lindring af den økonomiske smerte. Der er ingen tvivl om, at de amerikanske farmere betaler for præsidentens patriotisme.

Men selv om Trump er i fuld gang med at bruge det amerikanske trumfkort i handelskrigen mod Kina, er det kun på den økonomiske front, han står stærkest over for kineserne. Det gør han ikke nødvendigvis rent politisk.

” Med præsident Donald Trump i spidsen er amerikanerne blevet lidt af en stormester i at lægge told på varer fra andre lande. Med handelskrigen i fuldt flor er USA det af de rige lande i G20, som har den højeste gennemsnitlige told ”

Trump normaliserer amerikansk udenrigspolitik

Mange mediekommentatorer mener, at Trump egenhændigt er i gang med at nedbryde den liberale verdensorden, som blev grundlagt efter Anden Verdenskrig, og som alle amerikanske præsidenter herefter angiveligt skulle have bekendt sig til. Hvor overraskende det end kan lyde – mediedækningen taget i betragtning – repræsenterer Trumps slogan om America First blot en tilbagevenden til en mere traditionel amerikansk udenrigspolitik fra 1980'erne.

Det var under den første George H.W. Bush, at forestillingen om, at USA havde ansvaret for at udbrede sine værdier til hele kloden, blev født. Dette skete i kølvandet af, at Sovjetunionen gik i opløsning, og USA stod tilbage som den ubestrideligt stærkeste magt i verden. Realiteterne er jo, at Vesten under den kolde krig måtte acceptere, at der var områder af verden, hvor man intet havde at skulle have sagt. Når USA under den kolde krig hjalp Vesteuropa og blandede sig i Mellemøsten, var det ikke for at demokratisere verden, men fordi samhandlen med Vesteuropa og adgangen til energikilder i Mellemøsten var vigtig for USA. America First.

” Trumps slogan om America First repræsenterer en tilbagevenden til en mere traditionel amerikansk udenrigspolitik fra 1980'erne ”

Magtbalancen rykker sig

Tallene taler da også deres eget tydelige sprog: Ved den kolde krigs afslutning sad USA på en fjerdedel af det globale BNP målt i købekraft. I dag er det nede på en syvendedel. Og fremskrivningerne siger, at Kinas økonomi i 2040 vil være halvanden gang så stor som USAs, så magtbalancen rykker stille og roligt mod øst.

Da Donald Trump kom til, havde det længe stået klart, at USA ikke er stærk nok til at være global politibetjent. USA kan ikke tvinge Nordkorea til at afgive sine atomvåben, hvis Kina siger nej. USA kan snart knapt nok garantere Taiwan dets selvstændighed, for Kina bliver militært stærkere for hver dag, der går. I Mellemøsten er USA ikke stærkere end Rusland, Iran og Tyrkiet tilsammen. Mod øst kan USA ikke bringe krigen i Østukraine til afslutning. I EU kan man ikke engang få Tyskland til at sige nej til at købe mere gas af Rusland.

Med den baggrund tegner Trump-administrationen derfor billedet af, at USA er blevet udnyttet, og at USA derfor er klar til at tage mange kampe for at ændre på den situation. Handelsbalanceunderskuddet er stadig den overordnede indikator på handelsrelationer til andre lande. Det gælder også i forhold til EU, hvor underskuddet sidste år ifølge USA var på 151 milliarder dollars.

Linjen er i det hele taget kompromisløs: Det er de andre lande, der skal give indrømmelser – ikke USA. Det gælder over for EU, Kina og sågar WTO. I forhold til EU betyder den amerikanske tilgang, at man internt i EU må forholde sig til, at USA vil insistere på, at øget markedsadgang på landbrugsområdet indgår i de kommende forhandlinger. Det bliver spændende at følge, hvor meget de store bilproducerende lande i EU vil give sig på landbrugsområdet for at undgå yderligere straf told på deres eksport af biler.

” Fremskrivningerne siger, at Kinas økonomi i 2040 vil være halvanden gang så stor som USAs, så magtbalancen rykker stille og roligt mod øst ”

Trump har leveret på afgørende områder

I forhold til det kommende midtvejsvalg i november er det aktuelle billede, at selv om Trump i udgangspunktet var en outsider i forhold til det republikanske establishment, så har han leveret på afgørende punkter. Det gælder blandt andet sidste års skattereform, en bomstærk økonomi og en ny handelsaftale med Mexico og Canada, U.S.-Mexico-Canada Agreement (USMCA). Denne handelsaftale letter konkurrencetrykket på den amerikanske bilindustri og åbner nye muligheder for eksport af landbrugsprodukter. Samtidig opnår alle tre lande en udvidet beskyttelse af deres patenter, know-how og kommercielle rettigheder. Sidst men ikke mindst; udnævnelsen af den anden konservative højesteretsdommer Kavanaugh. Alt sammen på bare 18 måneder. Pilen kunne derfor godt pege i retning af republikanerne ved det kommende midtvejsvalg.

Vi håber dog at Trump og Juncker også kan finde fornuftige løsninger i forhold til handelsaftalen mellem USA og EU, som de tager hul på i november, så vi ikke fremadrettet skal bekriige hinanden med toldbarrierer til ugunst for begge parter.

” Vi håber at Trump og Juncker også kan finde fornuftige løsninger i forhold til handelsaftalen mellem USA og EU, som de tager hul på i november ”

fortsættes næste side ►

Brexit – en udfordring på et vigtigt marked

Vi kommer heller ikke uden om at nævne Brexit i dette års beretning. Vi har i dag en rigtig god forretning i England og venter med spænding på, hvilken aftale der bliver landet. Markedsadgangen for vores sorter derovre er i dag koblet sammen med den europæiske sortliste. Det betyder, at enhver sort, der er på sortliste i et EU-land må afsættes inden for de andre EU-lande og dermed også Storbritannien. Det er tvivlsomt, om dette kan fortsætte på samme vis, efter at briterne træder ud af EU. Derfor skal der sandsynligvis etableres et nationalt sortlistesystem fremadrettet i Storbritannien, hvilket vil blive dyrere og mere besværligt for en virksomhed som DLF, end det tidligere har været.

Vi arbejder ihærdigt på at sikre, at DLF fortsat kan være den ledende aktør på det britiske marked også efter Brexit, men vi er også indstillet på, at det vil koste omkostninger at sikre vores stærke sortsposition i Storbritannien.

Spændingerne på handelsfronten og de deraf følgende mulige begrænsninger på varenes bevægelighed er uheldige for en virksomhed som DLF, hvor kun nogle få procent af vores samlede afsætning sker i Danmark.

Udgangspunktet for vores succes på de internationale markeder er rod-fæstet i udnyttelsen af de komparative fordele, hvor varer – frø – skal produceres, hvor det kan ske bedst og mest konkurrencedygtigt.

Det er derfor af helt afgørende betydning for DLF og danske landmænds konkurrencekraft, at vi kan handle med udlandet på så gunstige betingelser som muligt, så vi ser frem til mere normaliserede tilstande igen.

” Vi arbejder ihærdigt på at sikre, at DLF fortsat kan være den ledende aktør på det britiske marked også efter Brexit ”

EU og politikere spænder ben for udviklingen

EU vedtog den 28. april et forbud mod brugen af neonicotinoide, hvilket blandt andet rammer bejdsemidlet Gaucho, der bruges på roefrø. Sukkerroer er således også omfattet af forbuddet, selvom planten ikke blomstrer og således ikke udgør en risiko for bierne.

Danmark stemte sammen med to andre lande imod forslaget, idet man fra dansk side netop ønskede at friholde de afgrøder fra forbuddet, hvor brugen af neonicotinoide ikke udgør en risiko for bier.

Fordelen ved at benytte et bejdsemiddel som Gaucho er, at midlet placeres direkte på roefrøet, og at det er dermed er fuldt målrettet roeplanten. Der findes aktuelt ikke alternative bejdsemidler til roer til neonicotinoidet imidacloprid, som er aktivstoffet i Gaucho.

Gaucho-bejdningen, som blev markedsført i

starten af 00'erne, førte til, at det ikke har været nødvendigt at sprøjte i roerne mod skadedyr. Med forbuddet mod brug af Gaucho skal vi nu ved angreb af skadedyr – i det omfang bekæmpelse er muligt – igen til at bredsprøjte marken, hvilket ikke udgør samme målrettede bekæmpelse og efterlader miljøet som den store taber.

Forbuddet indebærer, at vi bliver sat langt tilbage i udviklingen. Da vi fik Gaucho-bejdsede roefrø, opnåede vi en udbyttefremgang på mellem fem og ti procent, og vi kan nu se frem til, at sukkerroerne igen bliver ramt af bl.a. virusgulrot, der overføres af ferskenbladlus, hvilket kan medføre udbyttetab på helt op til 10-30 procent. Forbuddet er dermed klart en svækkelse af de europæiske sukkerroedyrkeres konkurrenceevne.

Præcisionsforædling

Bliver vi i EU-regi, var den 25. juli en sorgens dag, da New Breeding Technologies eller præcisionsforædling blev sat i samme kategori som GMO af EU-domstolen. Vi havde i DLF klart forventet, at disse bioteknologiske teknikker blev godkendt som værende ikke GMO, og afgørelsen har da også kun ført til hovedrysten blandt forskere i EU.

Med afgørelsen er EU-Domstolen gået imod anbefalingen fra sammenslutningen af forskere i europæiske EASAC, European Academies' Science Advisory Council.

Som den globale virksomhed DLF er, ser vi med stor alvor på afgørelsen med europæiske briller, men det ændrer jo ikke ved, at udviklingen fortsætter på det store verdensmarked uden for EU. Det mest tåbelige er dog, at disse nye forædlede produkter vil strømme til EU under alle omstændigheder, da man ikke kan adskille dem fra traditionelt forædlede produkter.

Vi havde inden afgørelsen i EU meldt vores deltagelse i forskningsprojektet 'ReTraQue' (Resistance-Traits-Quality) hvor Aarhus Universitet og Københavns Universitet skal samarbejde med forædlingsbranchen; Sejet Planteforædling, Nordic Seed, DLF og Danespo, og dele hinandens ekspertviden.

I projektet er det universiteterne, der udfører Crispr/Cas9-teknologien. Hermed vil de skabe mutationer i gener, der skal give bedre fotosyntese, bedre foderkvalitet, og bedre sygdomsresistens. Men da vi på grund af reguleringen ikke kan tage deres resultater direkte ud i marken, må vi tage en omvej for at få gavn af dem. Denne omvej består i at lede efter de samme mutationer i naturen, hvilket både er tidskrævende og uden 100 pct.'s garanti for succes. Vi og mange andre havde rigtig gerne været denne omvej foruden, og vi håber selvfølgelig, at kommissionen besinder sig og friholder teknologien fra GMO, så vi kan anvende den direkte.

” Vi havde i DLF klart forventet, at disse bioteknologiske teknikker blev godkendt som værende ikke GMO, og afgørelsen har da også kun ført til hovedrysten blandt forskere i EU ”

Pres på adgangen til plantebeskyttelse

Det stigende pres mod adgangen til planteværnsmidler er en vedblivende trussel mod vores frøavl. Forbuddet mod brugen af Reglone til nedvisning er dybt problematisk, da vi ingen erstatningsmidler har. Nu er vi frøavlere igen overladt til at søge dispensation og leve i uvished som følge af, at vi ikke har adgang til samme nye midler som vores kolleger syd for grænsen.

Forbuddet mod brugen af glyphosat spøger også, og om Frankrig holder fast i et forbud om to år er uvist. Prøv at forestille jer, hvilket CO₂-klimaaftryk et forbud mod glyphosat vil medføre, når vi alle skal til at holde markerne sorte ved ukrudtsharvninger, og hvor svækket DLF vil blive i forhold til at kunne levere europæisk produceret, rent græsfrø til vores kunder. Vi er jo i forvejen gevaldigt udfordret af et meget lille udvalg af godkendte sprøjtemidler i frøbranchen i forhold til at kunne levere et høj kvalitetsprodukt.

” Prøv at forestille jer, hvilket CO₂-klimaaftryk et forbud mod glyphosat vil medføre, når vi alle skal til at holde markerne sorte ved ukrudtsharvninger ”

fortsættes næste side ►

Politikere tilsidesætter faglighed

Det er i det hele taget meget svært at følge politikernes faglige beslutningsgrundlag inden for forskning og udvikling samt inden for anvendelsen af pesticider, når de tilsidesætter forskningsresultater, der er kritisk evalueret, og hviler på et solidt fagligt grundlag. Det er undergravende for demokratiet, når politikere gang på gang underkender fagkundskaben til fordel for post-faktuelle opslag på sociale medier. Det danske landbrug er blandt de mest miljø- og klimavenlige landbrug i verden – det er et faktum, som politikerne bør anerkende, så vores konkurrencekraft med udlandet ikke svækkes yderligere. Man kan jo – med god grund – som landmand godt blive noget nervøs for, hvad det nye grønne Venstre vil love deres byvælgere til det kommende folketingsvalg næste år. For til den tid er dette års tørke helt sikkert lykkeligt glemt på Christiansborg.

Selskabets virksomhed i 2017/2018

Jeg vil nu gå over til at berette om selskabets virksomhed i det forgangne år. Dette beretningsafsnit suppleres af Truels Damgaards orientering om regnskabet.

” Det danske landbrug er blandt de mest miljø- og klimavenlige landbrug i verden ”

Yderst tilfredsstillende regnskab

Koncernomsætningen steg til godt 4,3 mia. kr., mens EBIT-resultatet steg til 248 mio. kr. Købet af MariboHilleshøg bidrog sammen med vores foder- og plænegræsaktiviteter i Greater Europe, Nordamerika samt grøntsagsfrø-aktiviteterne til de historisk høje resultater.

Omsætningen i foder- og plænegræs udgør omkring tre fjerdedele af vores omsætning og steg i regnskabsåret – blandt andet som følge af tilgangen af DLF Moore Seed i Canada. Vi så en mindre stigning i engrospriserne i markedet globalt og noterede samtidig et solidt resultat i vores nordamerikanske aktiviteter som følge af gunstige markedsforhold.

Omsætningen af foder- og plænegræs på den sydlige halvkugle var uændret i forhold til året før, og omsætningen af foderroer på New Zealand var påvirket af lavere forbrug.

I Europa realiserede vi en afsætning i kløver- og græsfrø på niveau med året før. Vi så en lille nedgang i engrosaktiviteterne, som dog blev opvejet af en stigning i distributionsselskaberne.

” Vi har leveret konkurrencedygtige priser til vore avlere og gennem det flotte resultatet skabt et stærkt afsæt for selskabets videre udvikling ”

Vi har med virkning fra 1. oktober 2017 overtaget Syngentas roefrøaktiviteter. Omsætningen og resultatet i MariboHilleshøg levede op til forventningerne efter de første ni måneder, og virksomheden er nu fuldt implementeret i DLF-koncernen.

Den 1. februar 2018 overtog vi aktiverne i det argentinske frøfirma Gapp Semillas S.A., der har base i Pergamino, Argentina, og pr. 29. juni 2018 overtog vi selskabet La Crosse Seed med base i Wisconsin, USA, som er konsolideret med i balancen.

Vi har i beretningsåret leveret gode afregningspriser for vores frøafgrøder. Med et bruttoudbytte for græs og kløver på omkring 14.000 kr. pr. ha har vi leveret en konkurrencedygtig pris til vores avlere. Via DLF er der for høst 2017 udbetalt 756 mio. kr. fordelt på 54.800 ha. Således lever vi stadig op til at fremme vores medlemmers interesser ved at gi-ve en lønnende afregning for deres frøavl.

Driftsfond

Driftsfonden var ved årets start på 174,7 mio. kr. Der er i beretningsåret udbetalt 2,2 mio. kr. til medlemmer, der er udtrådt af selskabet. Bestyrelsen stiller forslag om udlodning af 46,3 mio. kr. til medlemmer med driftsfondsindestående ældre end seks år. Der er ordinært henlagt 15,1 mio. kr., svarende til to pct. af bruttoafregningsbeløbet i kløver, græs og ærter ved afregningen høst 2017 på de personlige driftsfondskonti.

Bestyrelsen stiller endvidere forslag om, at der fra ekstra reservefond, altså ikke fordelt egenkapital, overføres 8,7 mio. kr. til driftsfonden fordelt efter det enkeltes medlems akkumulerede omsætning med selskabet gennem de seneste seks år, som herefter vil være på 150,1 mio. kr. svarende til 10,4 pct. af egenkapitalen.

Pr. 30. juni 2018 havde 2.948 danske landmænd et personligt driftsfondsindestående i DLF AmbA mod 2.976 året før. 2.217 avlere havde tegnet frøavlskontrakt med selskabet pr. 1. oktober 2018 mod 2.241 året før. Høstarealet pr. avler er steget fra i gennemsnit 29,2 ha i 2017 til 33,4 ha i 2018.

Markedsudvikling

Det globale frømarked var overordnet set i god balance, og priserne havde stabiliseret sig på et fornuftigt niveau i det forgangne år som følge af en ringere høst end normalt i 2017 i både USA og Europa. Vi formåede at holde efterårssalget på normalt niveau til trods for, at Nordvesteuropa led under store mængder vand. Det sene forår i 2018 lagde et stort pres på salget af frø, da to tredjedele af græsfrøomsætningen i DLF er forårssalg.

Da foråret endelig kom, gik vi fra vintervej til sommervej med høje temperaturer mange steder i Europa. Det varme sommervej fortsatte i Europa med tørke til følge, hvilket betød, at engrosforretningen volumenmæssigt endte lidt under målet for året, men til højere priser. Distributionsselskaberne formåede dog at opveje det manglende salg på engrossiden. Afsætningen i Nordamerika steg i forhold til året før som følge af tilgangen af Moore Seed.

Afsætningen af økologisk kløvergræsfrø fortsatte på samme høje niveau som i sidste sæson, hvor vi oplevede en afsætningsfremgang på 20 procent.

Inden for grøntsagsfrøaktiviteterne er markedet i vækst, og kunderne lægger flere produktions- og logistikopgaver ud til opformeringsselskaberne. Jensen Seeds har leveret et stærkt resultat i regnskabsåret.

Lagerbeholdningerne af græsfrø er faldende i Europa. Det er ikke mindst hjulpet af de seneste tre års frøhøst, der var knap så gode i Danmark og Nordeuropa. Vi har frø nok på hylderne til at servicere kunderne, og vi håber, at vi kan lykkes med at få en normal høst til næste år, da vi har brug for at sikre frø af høj kvalitet til både kunder og opformering.

Prisforholdet mellem græsfrø og korn er heldigvis blevet udlignet en smule, men vi ser stadig en stor interesse i at dyrke græsfrø i Danmark og Europa. Vi håber at kornprisen vil blive oppe for en tid, så vi ikke ser en stigende produktion af frø, som markedet ikke har brug for.

Vi har sluttet regnskabet med et rekordhøjt resultat på 184,5 mio. kr. efter skat mod 160,6 mio. kr. året før. Resultatet afspejler en stærk driftsmæssig indsats i hele virksomheden.

Datterselskaberne til DLF bidrager igen godt til resultatdannelsen med 116,4 mio. kr. svarende til 19 pct. i afkast efter skat målt på bogført værdi. Det er værd at understrege, at både vores danske og udenlandske aktiviteter bærer frugt.

Minoritetsinteresser deltager med 11,5 mio. kr. Tilbage til DLF AmbA er der 173 mio. kr. Balancen var på 2.763 mio. kr. mod 2.199 mio. kr. og egenkapitalen er steget til 1.532 mio. kr. mod 1.382 mio. kr. året før, hvoraf minoritetsinteresser udgør 83,6 mio. kr. i år mod 73,1 mio. kr. sidste år. Egenkapitalen er negativt påvirket med 12,6 mio. kr. som følge af valutakursregulering af datterselskabernes egenkapital.

Vi kan konkludere, at vi har leveret konkurrencedygtige priser til vores avlere, og gennem det flotte resultat har vi skabt et stærkt afsæt for selskabets videre udvikling.

Høståret 2017

Vækstsæsonen forud for høst 2017 vil nok mest blive husket for en meget våd og relativ solfattig juni, der blev efterfulgt af en sjældent set lang og ustabil høstperiode med mange regnvejrsdage. En typisk sommerdag på kanten af de mange lavtryk kunne gå fra høj sol, til kraftig regn og tilbage til sol. Det gav en langtrukket og – for mange avlere – besværlig høst med våde frøafgrøder og et stort tørringsbehov.

Regionsvis blev vi ramt af et stort dryssespild i frøafgrøder, der skulle høstes direkte, og spiring i de skårlagte afgrøder. Det gav anledning til store variationer i udbytter på tværs af landet, og den sydøstlige del af landet var hårdest ramt. Samlet set fik vi en høst med udbytter lige under normalen med et gennemsnit på 1.330 kg pr. hektar og et indeks på 97 i forhold til fem års gennemsnit. Hvidkløver blev ramt af dårligt vejr både til bestøvning og høst, og udbyttet blev 306 kg pr. hektar og indeks 51.

Alm. rajgræs, strandsvingel og engrapgræs kom i hus med udbytteindekser på 92-93, mens hundegræs opnåede et indeks 102 i forhold til de sidste fem års udbytter. Rødsvingel klarede sig bedst med indeks 108. Høst 2017 havde et normalt rensesvind og en lidt lavere spireevne end normalt, som især ramte rødsvingel og strandsvingel.

Investeringer

Vi sikrer fortsat, at vores anlæg er fuldt funktionsdygtige og optimerede i forhold til kundernes krav om hurtig levering. Derfor vil vi på Højmeafdelingen automatisere pakningen af græsfrø med en komplet ny pakke- og palleteringslinje. På afdelingen kører vi både med små og store produktionsserier, og derfor skal der være mulighed for at skifte mellem forskellige serier flere gange om dagen. Det kræver et fleksibelt anlæg, der nemt og hurtigt kan omstilles.

Nyt kartoffelcenter i Danespo

I Give er vi i færd med at bygge et nyt kartoffelcenter, der med administration og ny forædlingsstation vil være centrum for Danespos udvikling af nye kartoffelsorter.

Med opgraderingen af udviklings- og forskningsfaciliteterne kan vi have fuldt fokus på vores strategi om at øge andelen af egne sorter, der sidste år udgjorde mere end halvdelen af vores samlede salg af læggekartofler. Det er en udvikling, som vil fortsætte i de kommende år.

Nyt byggeri i Jensen Seeds

Hos Jensen Seeds medfører en stigende efterspørgsel på spinatfrø, at vi har investeret i ny rensekapaцитet. Den nye renselinje har en kapacitet på 1.700 kg renvare pr. time, og den får et siloindtag tilknyttet, så vi undgår at fylde kasser med råvare. Renselinjen har både farve- og størrelsessortere, så vi kan gøre varen færdig til kunden. Den større rensekapaцитet betyder også, at vi har udvidet vores tørreri med 30 pct.

Flere og flere aftagere ønsker, at vi kan sende det rensede og pakkede frø direkte til eksportkunden. Derfor har vi udvidet lagerkapaciteten med en ny lagerhal på 2.000 m² til renvarer.

Talent trives i DLF

Medarbejderne udgør det største aktiv i DLF, og vi er afhængige af at kunne tiltrække dygtige medarbejdere, der ønsker at udvikle deres kompetencer i DLF. Derfor kan vi kun glædes over, at Head of Corporate Product Management, Mette Jespersen, i foråret blev hædret med optagelse på Berlingske Business' liste over de 100 mest talentfulde unge ledere i dansk erhvervsliv.

Og vi er stolte af, at vores erfarne græseksperter Leah Brillman fra Oregon blev hædret med Golf Course Superintendents Association of Americas hæderspris for at have ydet en fremragende indsats for udviklingen af græsbaner til golfsporten. Denne form for anerkendelse inspirerer og motiverer vores medarbejdere i en travl hverdag.

Vi skal vedblivende have fokus på at tiltrække nye, dygtige medarbejdere inden for de nicheafgrøder, vi opererer i, da vores anciennitet er høj i DLF.

” Medarbejderne udgør det største aktiv i DLF, og vi er afhængige af at kunne tiltrække dygtige medarbejdere, der ønsker at udvikle deres kompetencer i DLF ”

Strategiske tiltag

Med en klar filosofi om at tjene landbruget og vores ejere bedst muligt ved:

1. at være den bedst afregnende frøvirksomhed inden for kløver- og græsfrø
2. at drive en lønsom virksomhed, som gennem forskning, udvikling og etablering af globale distributionskanaler på kort og langt sigt sikrer det bedste afsætningsgrundlag for koncernens produkter
3. at afsøge og udnytte markedsmuligheder inden for relaterede produkter, lever vi op til DLFs mission.

Hovedreglen for DLF er, at opkøb skal sikre en større indtjening – enten gennem bedre afregningspriser eller gennem et større overskud til fordeling blandt andelshaverne. Vores hidtidige danske og ikke mindst udenlandske opkøb bidrager i dag væsentligt til koncernresultatdannelsen og konsoliderer vores ønske om profitabel vækst. Og nu på syvende år i træk formår vi gennem moderselskabet at levere høje bruttoafregningspriser.

Samtidig laver vi periodevis ekstraordinære udlodninger, der har beløbet sig til 200 mio. kr. de seneste 10 år – direkte indbetalt på de personlige driftsfondskonti, som afkast af jeres investerede andelskapital i AmbA.

fortsættes næste side ►

” Vores hidtidige danske og ikke mindst udenlandske opkøb bidrager i dag væsentligt til koncernresultatdannelsen og konsoliderer vores ønske om profitabel vækst ”

Tre årtiers strategi har sikret en attraktiv frøproduktion i Danmark

I 1988 blev den danske frøbranche konsolideret med DLFs køb af Trifolium-Silo, SN-Frø og et par år senere L. Dæhnfeldt. Det er 30 år siden. Lige siden har vi fulgt den samme filosofi, og resultatet kender I. Vi er gennem tre årtier lykkedes med at konsolidere markedet globalt og har dermed sikret en værdifuld platform til afsætning af vores frø. Gennem denne strategi har vi fremtidssikret en attraktiv nicheproduktion i Danmark for vores frøavlere.

Vi er i dag global markedsleder inden for tempererede kløver- og græsfrø som følge af en stærk og målrettet ledelse i DLF, en fast strategi, visionære delegerede og jer trofaste avlere og andelshavere. I har i tillid til selskabet har ladet penge nok stå i selskabet, så kapitalgrundlaget har været til stede, når lønsomme virksomheder kom til salg.

MariboHilleshög markerer en strategisk milepæl

Strategisk set er vi en nichevirksomhed i den globale frøindustri med fokus på afgrøder med teknologiindhold og dermed et indtjeningspotentiale. Med afsæt i vores ejerform er det strategiske fundament og den forretningsmæssige tyngde fortsat tempereret kløver- og græsfrø.

Med overtagelsen af Syngentas sukkerroefrøaktivitet, hvoraf vi etablerede MariboHilleshög sidste efterår, har vi markeret en strategisk milepæl ved en porteføljeudvidelse. Vi har på en og samme tid fået tilgang af en betydelig forsknings- og udviklingsindsats omkring sukkerroefrø, og vi har derigennem opnået en større tyngde i vores samlede forædlingsindsats. Virksomheden har levet op til forretningsplanen efter de første ni måneder, og vi har nu en fuldt integreret distributionsplatform og kontrol over værdikæden. Tak for en dedikeret indsats til alle jer medarbejdere.

Øget markedsadgang i Nordamerika

Vi har siden 2013 med købet af DLF Pickseed og sidste år DLF Moore Seed øget vores tilstedeværelse væsentligt på det nordamerikanske kontinent. Vores nordamerikanske virksomheder bidrager i dag solidt til DLFs bundlinje. Vi har længe søgt at komme dybere ind i markedet med vores portefølje inden for højtærtdiafgrøderne plæne- og fodergræs samt lucerne.

Derfor er købet af La Crosse Seed en klar styrkelse af vores markedsadgang med et distributionsnet i staterne omkring Lake Michigan, som er centrum for den græs- og lucernebaserede mælkeproduktion i Nordamerika.

La Crosse Seed har udviklet sig til at være den største regionale distributør af frø til foder, plæner og efterafgrøder samt hertil knyttede produkter i USA.

Et kvantespring på den sydlige halvkugle

I august måned i år tog vi et kvantespring i DLF med købet af PGG Wrightson Seeds, som vil afstikke kursen for vores fælles andelselskab mange år frem. Opkøbet af PGG Wrightson Seeds indfrier vores strategiske mål i vores strategiplan 2020 om en mere markant tilstedeværelse på den sydlige halvkugle.

Vi overtager et kompetent ledet frøelskab, der som markedsleder på den sydlige halvkugle har leveret en stabil indtjening gennem årene. Selskabet har ligesom DLF investeret målrettet i planteforædling og bioteknologi og har det stærkeste produktprogram inden for græsser og kløver på den sydlige halvkugle. PGG Wrightson Seeds er et spejl af de aktiviteter, vi har i DLF på den nordlige halvkugle, og det konsoliderer dermed DLFs position som global markedsleder med tilstedeværelse på alle væsentlige frøproducerende markeder.

Vi vil gennem købet kunne drage fordel af en stærk samlet distributionsplatform, og vi kan levere et komplet produktsortiment inden for kløver og græs til foder, plænegræs, foderroefrø, foderkål og andre foderplanter. På forsknings- og udvik-

Forskning og udvikling

DLF besluttede for flere år siden at gennemføre en række initiativer, der skal forberede os og landbruget på større klimatiske udfordringer. Gennem initiativet RadiMax, der er verdens mest avancerede rodscreeningsfacilitet, kan vi teste op til 600 afgrøder under næsten naturlige betingelser. Den består af fire grave på 10 x 40 meter og er udformet således, at planterne udsættes for en markant tørkegradient. Samtidig bliver rodvæksten filmet ved hjælp af et multispektralt kamera, der kører gennem mere end 3.500 m plexiglasrør.

lingssiden opnår vi en størrelse og en kritisk masse, som muliggør et højt avanceret globalt forsknings- og udviklingsnetværk. Dermed kan vi tilgodese kundernes ønsker om kvalitetsfrø, der netop passer til de lokale forhold og det klima, hvor kunden er.

Vi sikrer os en stærk bioteknologisk platform med forgreninger til statslige forsknings- og udviklingsprogrammer. Med PGG Wrightson Seeds følger 600 medarbejdere, hvoraf halvdelen er ansat i New Zealand, og resten er ligeligt fordelt mellem Australien og Sydamerika.

Købet er den største investering i DLFs historie og ligger langt væk fra lille Danmark. Vi er meget bevidste om de risici og den kompleksitet, der er forbundet med købet rent finansielt, organisatorisk og ledelsesmæssigt. Vi går til opgaven med ydmyghed, dedikation og målrettethed som altid og ser frem til, at myndighederne godkender købet i slutningen af 2018.

Jeg vil gerne rette en stor tak til jer ejere for opbakningen til dette visionære skridt for DLF.

Ny viden om rodvækst og tørketolerance

DLF har indtil videre testet 50 foder- og 50 plænesorter og mere end 250 rajgræsforædlingslinjer i RadiMax. Disse screeninger har ikke kun vist, hvilke sorter der har god tørketolerance og dybe rødder, men har også åbnet for en biologi, der hidtil udgjorde en sort boks. Vi ved nu, at selv om plænegræsser er forædlet for kompakt vækst, så har denne forædling ikke ændret nævneværdigt på rodvæksten. Vi ved også, at det ikke kun er rodlængden, der bestemmer, om en græsplante fort-sætter sin vækst under tørke; det samme gør plantens respons på tørkesignaler i topjorden.

Nogle græsser vælger at lukke væksten helt ned, når topjorden tørrer ud, mens andre fortsætter med en vækst, der måske kun er reduceret. Den kommende forskning skal afdække, hvor stort et genetisk potentiale der er for dels at producere dybere rødder, dels reagere mere optimalt på tørkesignaler.

” DLF har indtil videre testet 50 foder- og 50 plænesorter og mere end 250 rajgræsforædlingslinjer i RadiMax ”

Fodergræs – godt flow af nye sorter

Vores strategiske fokus på fodergræs har båret frugt, og vi har således efter nogle år med få sortsoptagelser i Holland, Belgien og England fået et godt flow af nye sorter, der topper på de vigtige lister for fodersorter af alm. rajgræs. Som følge heraf har vi oplevet en solid vækst i afsætningen af fodergræsblandinger. Vi opnår i stigende grad anerkendelse i markedet for at være en videns- og forskningsbaseret virksomhed, som gennem innovation udvikler græsmarkssorter, som gør en forskel for den enkelte landmands økonomi.

Plænesorten med verdens dybeste rod

Kigger man på de enkelte græsarter, kommer det sikkert ikke som nogen overraskelse, at strandsvingel stikker rødderne dybest ned. I RadiMax blev rødder af strandsvingel observeret helt ned i tre meters dybde. Faktisk afdækkede forsøgene, at én af markedets allerbedste plænesorter af strandsvingel, 'Armani,' sandsynligvis også er verdens dybestrodende plænesort.

Inden for de enkelte arter har forskerne observeret markante sortsforskelle, der giver mulighed for at forædle mod dybere rødder. For at udbrede testen til forædlingslinjer uden for systemet, er observationerne blevet knyttet til genomisk selektion.

Via genomisk selektion kan forædlerne få en idé om det genetiske potentiale for rodvækst i enhver ny linje ud fra en simpel DNA-test.

” Som avlere og landmænd må vi sige, at denne forskning er særdeles højaktuel med de ekstreme vejrforhold, vi har set de seneste år ”

fortsættes næste side ►

Nye undersøgelser på vej i rajsvingel

I efteråret 2018 bliver de næste forsøg sået i RadiMax. Det består af de fleste af DLFs rajsvingelsorter samt de forældrearter, der er ophavet til de forskellige rajsvingeltyper, nemlig alm. rajgræs, ital. rajgræs, hybrid rajgræs, engsvingel og strandsvingel. Forsøget skal gøre forædlerne klogere på, hvordan man bedst kombinerer kvalitetsegenskaber med svinglernes uovertrufne rodvækst.

Som avlere og landmænd må vi sige, at denne forskning er særdeles højaktuel med de ekstreme vejrforhold, vi har set de seneste år.

Plænegræs – mange topplaceringer

2018 blev et særdeles godt år med mange nye sorter optaget og mange topplaceringer på de europæiske ranglister. Eksempelvis fik vores nye sorter af alm. rajgræs, rødsvingel samt engrapgræs flotte placeringer på den britiske, franske og tyske sortliste. Vores omfattende forsøgsnetværk sikrer, at kunderne får et velafprøvet produkt, når sorterne er klar til markedet. Vi vil gennem vores målrettede forædling udvikle nye robuste og ressourceeffektive planter, der kan imødegå de ændrede klimaforhold, der stilles til planteproduktionen fremover.

VM – DLF leverandør for tredje gang

Året største sportsevent, fodbold-VM i Rusland, blev en succes for de russiske groundsmen og for DLF. Turneringens 64 kampe blev spillet på 12 stadions, hvoraf de otte valgte DLF som græsfroleverandør. Derfor blev 44 af de 64 kampe, inklusive åbningskampen, semifinalerne og finalen spillet på græs fra DLF.

Derudover var der plænegræs fra DLF på hovedparten af træningsbanerne. 4turf® – de særligt robuste plænesorter – spillede en markant rolle i VM-turneringen, da seks stadions, Luzjniki, Sankt Petersborg, Jekaterinburg, Kazan, Sotji og Saransk valgte frøblandinger med 4turf® til oversåning. Disse tetraploide rajgræsser er meget stresstolerante, har et dybere rodnet og en flot grøn farve, der egner sig perfekt til TV. Under de lokale forhold med en lang, kold russisk vinter er der brug for plænegræs, der kan præstere selv under kolde forhold med dårlige vækstbetingelser.

Roefrø – fordoblet salg i Danmark

Sortsporteføljen i roefrø har udviklet sig positivt på flere markeder det første år. På det danske marked er MariboHilleshög gået fra at have én kommerciel sort til at have fire kommercielle, konkurrencedygtige sorter. Det har mere end fordoblet salget i Danmark, og i de øvrige nordiske lande viser sortsporteføljen også gode takter.

I Kina har MariboHilleshög en meget stærk portefølje med basis i Rhizoctonia-tolerante sorter, og salget er steget markant de seneste år. På de nordafrikanske markeder har MariboHilleshög ligeledes flere konkurrencedygtige sorter og nye er på vej. I Egypten er størstedelen af salget multigermt frø, men markedet for monogermt frø er stigende, hvilket er medvirkende til at øge salget yderligere.

Kvalitetsprojekt sikrer topkvalitet til kræsne kunder

Siden foråret 2017 har avlsafdelinger, renseafdelinger og salgsorganisationen arbejdet på et kvalitetsprogram, der skal sikre, at vi kan levere rent græsfør, der er helt fri for fremmedfrø eller ukrudt i analysen. Dette helt rene plænegræsfør bruges til fodboldbaner, golfbaner og rullegræs rundt om i Europa.

Frøavlskonsulenterne udvælger nogle dygtige frøavlere, der både har rene marker og evnen og viljen til at dyrke vores bedste plænesorter i den reneste kvalitet. De har en tæt dialog omkring markernes pleje helt frem til høst og oplagring, hvor de rene frøpartier er høstet, mærket med skilte og opbevaret særskilt fra resten, så vognmanden ikke er i tvivl om, hvor den reneste råvare ligger. På renseafdelingerne bliver kasserne specialmærket og oprenset med ekstra fokus. Denne procedure øger sikkerheden for, at frøet bliver "håndholdt" helt frem til den endelige pakning og salg til kunderne.

Af salget i 2017/18 kan vi konstatere, at der er produceret og solgt en betydeligt større mængde kvalitetsfrø, og der kvitteres for indsatsen med højere priser på netop det græsfør, som sælges i den højeste kvalitet. Her i efteråret har salgsafdelingen lanceret konceptet "DLF Select", der skal promovere vores tilgang og metode til at producere frø i højeste kvalitet til vores kunder.

Vores samarbejdspartnere

Vi har et fortrinligt samarbejde med frøbranchens parter i Brancheudvalget for Frø. Det er her, vi koordinerer branchens arbejde vedrørende faglige og politiske emner.

En særlig tak til samarbejdet med Frøsektionen under Landbrug & Fødevarer. Tak til dig Thor, for en – som altid – stor og helhjertet indsats for dansk frøavl. Du er aktiv på rigtig mange fronter fra det faglige til det politiske på både Christiansborg og i Bruxelles. Tak også for din indsats med dansk sortsafprøvelse i TystofteFonden.

Tak også til SEGES og de lokale rådgivningscentre for et rigtig godt samarbejde, især omkring det faglige omkring frøavl og græs til grovfoder. Tak til dig Barthold, for en stor indsats for at holde vores pesticider tilgængelige via minor-use-registreringer.

Branchen har også i mange år haft et rigtig godt samarbejde med de danske myndigheder.

Specielt tænkes her på samarbejdet i Udvalget for Planter og Udsæd (UPU) med Landbrugsstyrelsen, men også i mange andre sammenhænge.

Forventninger til det kommende år

Salgsmæssigt begynder vi året med et lager i god balance. Vi har nu fået bragt lageret ned på et rigtig fornuftigt niveau med endnu en høst under middel i Nordeuropa og USA. Vi forventer en fornuftig afsætning af vores produkter som følge af den gode økonomi, der hersker på det globale marked og sætter igen vores lid til at vores dygtige salgfolk får afsat de mængder, vi har budgetteret med. Vi forventer et fornuftigt prisniveau i markedet i Europa, hvis dollaren holder sit niveau. Vi budgetterer som altid realistisk.

Afrunding

At vores virksomhed igen kan slutte året med et historisk højt resultat vidner om en stærk og dedikeret driftsindsats i hele virksomheden. Vi har med et lager i balance skabt et stærkt afsæt for den kommende sæson. Vi har leveret konkurrencedygtige priser for frøet til vores medlemmer og konsolideret selskabet. Vi har i regnskabsåret integreret MariboHilleshög i vores koncern og derigennem styrket vores økonomiske fundament. Da vi i starten af august underskrev købet af PGG Wrightson Seeds, tog vi et kvantespring for DLF. Vi ser frem til at få virksomheden med i DLF-familien i starten af det nye år. Vi kan konkludere, at vi som global frø- og planteforædlingsvirksomhed står rigtig stærkt til at gå fremtiden i møde med en udvidet geografisk platform.

Opkøbet cementerer et fremtidigt DLF, der med rod i andelsejet sikrer en konkurrencestærk frøproduktion i Danmark.

Derfor vil jeg gerne rette en stor tak til DLFs 1199 medarbejdere for en engageret og stærk indsats igen i år.

Tak til DLFs dygtige avlere, som sikrer råvaregrundlaget. Tak for et godt samarbejde.

Tak til alle jer delegerede – tak for opbakningen og samarbejdet. Vi ser frem til, at vi sammen med jer skal sætte retningen for DLFs videre udvikling.

På vegne af bestyrelsen vil vi gerne sige tak til direktionen med dig i spidsen, Truels. Tak for et godt og udbytterigt samarbejde i bestyrelseslokalet. Tak for endnu en ihærdig indsats, hvor I sammen med vores globale ledere igen har skabt et historisk højt resultat.

En særlig tak til ledelsen og alle involverede og ikke mindst til Lars Johansen, direktør for strategi og forretningsudvikling, for at identificere, forhandle og lukke handlen med PGG Wrightson Seeds. Det er fantastisk godt gået. Vi ser frem til – sammen med jer – at få virksomheden integreret i DLF.

Til sidst vil jeg gerne udtrykke en stor tak til bestyrelsen for et godt og loyalt samarbejde i det forgangne år. 🍷